

Saksfremlegg

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Utvalg Plan og Miljø	164/22	26.10.2022

5010 Langstein masseuttak - Behandling før høring og utlegging til offentlig ettersyn

Kommunedirektørens forslag til vedtak:

Stjørdal kommune legger detaljreguleringsplan for Langstein masseuttak, med plan-ID 5010, ut til høring og offentlig ettersyn. Plankart, planbestemmelser og planbeskrivelse er datert 27.09.2022.

Vedtak fattes i henhold til plan- og bygningslovens § 5-2 og § 12-10.

PS 164/2022 5010 Langstein masseuttak - Førstegangsbehandling av reguleringsplan

Utvalg Plan og Miljø's behandling av sak 164/2022 i møte den 26.10.2022:

Kommunedirektørens forslag til vedtak enstemmig vedtatt.

Stjørdal kommune legger detaljreguleringsplan for Langstein masseuttak, med plan-ID 5010, ut til høring og offentlig ettersyn. Plankart, planbestemmelser og planbeskrivelse er datert 27.09.2022.

Vedtak fattes i henhold til plan- og bygningslovens § 5-2 og § 12-10.

Vedlegg

- 1 5010 Plankart_1.gang_27.09.2022
- 2 5010 Planbestemmelser_1.gang_27.09.2022
- 3 5010 Planbeskrivelse_1.gang_27.09.2022
- 4 5010 ROS-analyse_1.gang_08.04.2022
- 5 Konsekvensutredning naturmangfold_01.08.2022
- 6 Notat - Byggeråstoffsituasjonen i Stjørdalsområdet og potensialet for Langstein steinbrudd_04.04.2022
- 7 Geoteknisk vurderingsnotat_03.04.2022
- 8 Fagrapport - Utredning ytre miljø ved Langstein steinbrudd_22.03.2022
- 9 Langstein masseuttak-Landskapsplan_01_Kart_26.09.2022

- 10 Langstein masseuttak-Landskapsplan_01_Tversnitt_26.09.2022
- 11 2021.01.14 Innspill Mattilsynet
- 12 2021.01.16 Innspill Ola Hammermo
- 13 2021.01.18 Innspill Direktoratet for mineralforvaltning
- 14 2021.01.18 Innspill Sametinget
- 15 2021.01.20 Innspill Statens vegvesen
- 16 2021.01.21 Innspill Statsforvalteren i Trøndelag
- 17 2021.01.26 Innspill Trøndelag Fylkeskommune

Andre saksdokumenter (ikke vedlagt):

Feltnotat grunnundersøkelser_02.03.2022

Referat fra oppstartsmøte_21.10.2020

Saksopplysninger

BAKGRUNN

Pro Invenia AS er engasjert av Tverås Maskin og Transport AS for å fremme forslag til detaljreguleringsplan for masseuttak i Langstein.

Hensikten med reguleringen er å tilrettelegge for uttak av stein til byggeråstoff. Tiltakshaver har en intensjonsavtale med Nye Veier om leveranse av kvalitetsstein til ny E6 Kvithammar - Åsen. I tillegg ønsker de å benytte masser i forbindelse med egen entreprenørvirksomhet. Tiltakshaver mener at det er behov for et masseuttak nord i kommunen som vil redusere kostnader og miljøbelastninger ved massetransport til prosjekter i nærheten.

Etter endt drift skal uttaksområdet tilbakeføres til LNFR-område. Masseuttaket har en antatt levetid på 43 år, forutsatt en utvinning på 100 000 tonn per år.

PLANOMRÅDET

Planområdet ligger på eiendommene gnr./bnr. 5/1 og 5/2 i Langsteindalen, ca. 4 km øst for avkjøring fra E6 ved Langstein, og ca. 750 m. sør for grensen til Levanger kommune. Avstanden til Stjørdal sentrum er ca. 17 km.

Det planlagte masseuttaket ligger inntil fylkesveg 6816, som går i en kurve nord og øst for uttaksområdet. I forbindelse med tidligere omlegging av fv. 6816 ble det tatt ut stein fra planområdet. Dette vises som en lomme fra fylkesvegen nord i planområdet.

Planområdet er på ca. 132 daa, hvorav ca. 67 daa (BAA1 og BAA2) foreslås regulert til masseuttak/steinbrudd. Området for masseuttak ligger bratt opp fra fylkesvegen og er vegetert med barskog. Skogen innenfor planområdet er registrert med bonitet fra lav til middels, ifølge NIBIOs kartinnsyn Kilden. Det er utført noe hogst øst i planområdet. Planområdet berører ikke fulldyrka eller overflatedyrka jord.

Sør for uttaksområdet er det et myrområde som har tilsig fra omkringliggende høyder i nord og sør. Fra myrområdet renner en mindre bekk østover via rør under fylkesvegen og ut i Langsteinelva. Langsteinelva renner i en dyp elvedal like øst og nord for planområdet.

Omkringliggende arealer består av skogsarealer av ulik bonitet og noen jordbruksarealer. Det ligger et gårdsbruk like vest for planområdet. Ellers er det noe spredt bebyggelse i områdene sørøst og vest for planområdet.

PLANSTATUS

Kommuneplanens arealdel

Planområdet er regulert til LNFR i kommuneplanens arealdel (KPA) for 2013-2022.

Det omsøkte arealformålet (steinbrudd/masseuttak) er ikke i tråd med kommuneplanens arealdel. Det ble derfor lagt frem en planforespørsel til kommunestyret, sak 103/20, 26.11.2020. Det ble vedtatt at planarbeidet kunne igangsettes.

Etter endt drift skal området tilbakeføres til LNFR-formål. Dette er sikret i planbestemmelsene. Plankartet har kombinertformål steinbrudd/masseuttak og LNFR, for at både planens midlertidige og endelige arealformål skal fremgå.

Reguleringsplan

Deler av planområdet inngår i planområdet til gjeldende reguleringsplan 3-041 Fv42 Omlegging ved Skei, vedtatt 18.09.2014. Fylkesvegen foreslås regulert på nytt med samme utførelse som i gjeldende plan, men det reguleres avkjørsel mot området for masseuttak.

PLANPROSESS

Konsekvensutredning

Planforslaget er vurdert iht. plan- og bygningsloven § 4-2 med tilhørende forskrift. Planforslaget vurderes etter § 8a i forskrift om konsekvensutredning og tiltaket faller inn under punkt 2a) i vedlegg II i forskriften, som vil si at det er krav om konsekvensutredning, men ikke planprogram.

Det er stilt krav om konsekvensutredning for følgende tema:

- Naturmangfold
- Geologi/geoteknikk
- Mineralressurser

Varsling og medvirkning

Oppstartsmøte ble avholdt den 21.10.2020.

Igangsatt planarbeid ble varslet med brev til berørte høringsparter og grunneiere og kunngjort på kommunens hjemmesider den 18.12.2020. Kunngjøring i Stjørdalens Blad ble gjort den 19.12.2020. Frist for innspill var den 22.01.2021.

Uttalelser til planen

Det kom inn totalt 7 uttalelser til varsel om planoppstart. Det foreligger ikke varsel om innsigelse. Uttalelsene er referert og kommentert av forslagsstiller i kapittel 3 i planbeskrivelsen, og det henvises til denne (vedlegg 3). Uttalelsene er også vedlagt i sin helhet, vedlegg nr. 11-17.

BESKRIVELSE AV PLANFORSLAGET

Planforslaget tilrettelegger for steinbrudd/masseuttak som skal tilbakeføres til LNFR-formål etter endt drift. Områdene for masseuttak BAA1-2, er på henholdsvis 53,5 og 13 daa. Område BAA1 skal utvinnes før område BAA2. Det foreslås regulert to avkjørslser fra Langsteinvegen som gir adkomst til uttaksområdet, en i øst og en i nordvest. Ved avkjørselen i nordvest er det foreslått regulert et bestemmelsesområde for etablering av sedimentasjonsbasseng. Dette skal rense og fordrøye avrenning fra planområdet før det slippes videre ut i Langsteinelva.

Vedlagt planforslaget er en landskapsplan med kart og tverrsnitt. Den viser hvordan terrenget skal bygges opp igjen med løsmasser og vegeteres etter inngrep og endt drift. Det er rekkefølgekrav om at utvinningsområdene BAA1 og BAA2 skal tilbakeføres til LNFR-områder innen 5 år etter endt drift, og istandsettes iht. landskapsplan.

Sør for uttaksområdene er det et myrområde som reguleres til LNFR-formål med hensynssone bevaring naturmiljø.

Vurdering

KONSEKVENSTREDNING FOR TEMA MINERALRESSURSER

Langstein ligger på nordsiden av Forbordsfjellet fjellmassiv av grønnstein. Fjellmassivet reiser seg opp i forhold til omkringliggende berggrunn, nettopp på grunn av slitestyrken i berget.

Behovet for kvalitetsstein til vegformål og vegdekke i Stjørdalsområdet vil være høyt i årene som kommer i forbindelse med bygging av ny E6, som skal bygges kun 1,7 km fra planområdet. Fra planområdet er det lang avstand til andre eksisterende og planlagte masseuttak, med unntak av tunnel for ny E6. Det er tatt prøver av steinen i området som viser at den tilfredsstillende kravene til bærelag og forsterkningslag. Viser til vedlegg 6, Byggeråstoffsituasjonen i Stjørdalsområdet og potensialet for Langstein steinbrudd.

Utover behovet for steinmasser for bygging av ny E6, anslås det et årlig steinforbruk på 250-300 000 tonn i nedslagsfeltet fra Stjørdal by, Skatval og nordover til og med Åsen.

På kort sikt kan masseuttaket dekke behovet for steinmasser av god kvalitet for bygging av ny E6 som skal gå like ved, og på lang sikt kan det dekke et lokalt behov for steinmasser i flere tiår fremover.

Området ligger også gunstig til ut fra dagens infrastruktur, 4,5 km fra eksisterende E6 og tett inntil fylkesveg. I tillegg ligger det i et område med lite og spredt bebyggelse.

Samlet sett vurderes området å være godt egnet til masseuttak. Prøver viser at det er høy kvalitet på byggeråstoffet, det ligger i et område hvor det er langt til nærmeste alternative tilbyder av byggeråstoff av tilsvarende kvalitet, og det er svært kort transportavstand til områder for utbygging av ny E6.

TEKNISK INFRASTRUKTUR

Veg og trafikk

Området betjenes av fylkesveg 6816. Masseuttaket er planlagt drevet helt ut til veggroft til fylkesvegen, slik at ferdig steinbrudd etterlates som et åpent planert område mot vege. Begrunnelsen for dette er at fjellskjæring langs fylkesvegen vil utløse store sikringsbehov dersom den blir stående som en egg mellom fylkesvegen og steinuttaket innenfor. Det er derfor ikke anbefalt med grøntsone mot vege med bevaring av terreng, men iht.

landskapsplan vedlagt planen (som er gitt juridisk virkning) skal det bygges opp løsmassevoll mot fylkesvegen etter endt drift av masseuttaket.

Formålsgrensen for steinbrudd er satt med minimum 10 meter avstand til vegggrøft på fylkesvegen, for å sikre vegen arealer for utbedring og vedlikehold, og for å sikre at steinbruddaktiviteten holder avstand til vegen. Masseuttaket skal avsluttes på to ulike høydenivå for å tilpasses mot stigningen på fylkesvegen.

Fylkesvegen skal ikke endres i vesentlig grad. Det planlegges etablert to avkjørslers inn til steinbruddområdet. Den vestlige avkjørselen blir hovedadkomst, mens den østlige er tenkt som sekundæradkomst. Avkjørslene er dimensjonert med 11 og 13 meter bredde og stor radius på hjørneavrundingen slik at det er plass til utkjørende og innkjørende vogntog samtidig. Vestlig avkjørsel er planlagt med 80 grader vinkel til fylkesvegen for å gi mindre svingradius for hovedandelen av kjøretøyene som skal vestover på fylkesvegen fra avkjørselen. Det vurderes at kjøretøyene som svinger ut av avkjørselen har tilstrekkelig god oversikt begge veger til tross for at de ikke står helt vinkelrett mot fylkesvegen.

Planforslaget tilrettelegger for breddeutvidelse av fylkesvegen ved den vestlige avkjørselen. Arealformål veg er 11,5 meter. Dette er for å sikre fremkommelighet i situasjoner der lastebiler venter i kø for å kjøre inn i steinbruddet. Breddeutvidelsen vil ikke berøre eksisterende rekkverk mot Langsteinelva.

Det bør skiltes med lav fartsgrense langs planområdet.

Vannforsyning

Det planlegges for at området ikke skal kobles på kommunal vannforsyning. Ved oppstart av steinbrudd vil vannbehov dekkes med en mobil tank. Etter at sedimentasjonsbassenget er bygget, vil rent vann kunne pumpes opp fra dette og benyttes til avbøtende tiltak mot støvnedfall, som f.eks. vanning av massehauger og hjulvask.

Energitilførsel

Det er planlagt å benytte mobile anleggsmaskiner som går på fossilt drivstoff. Tiltakshaver opplyser at elektrisk steinknuser kan vurderes i fremtiden dersom det er tilgjengelig kapasitet på nettet. Elektrifisering av knuseprosessen vil kreve ca. 400 kW tilgjengelig kapasitet. Det er ikke undersøkt om denne kapasiteten finnes, da produksjonsomfanget i steinbruddet så langt er vurdert til å være for lite til å forsvare elektrifisering.

FRILUFTSLIV/REKREASJON

Det er ikke kjent at planområdet har en verdi som friluftsområde. Det ligger ikke innenfor statlig sikrede eller kartlagte friluftsområder, men Skinnkarmen-Skordalsvola utfartsområde ligger ca. 130 meter nord og øst for planområdet og er registrert som et viktig friluftsområde. 700 meter sør for planområdet er det kartlagt et svært viktig friluftsområde, Forbordsfjellet.

Langsteinelva ligger i en dyp elvedal mellom planområdet og friluftsområde Skinnkarmen-Skordalsvola, og utgjør en barriere mellom planområdet og friluftsområdet.

Det er utarbeidet en støyberegning for planforslaget, som inngår i vedlegg 8 Utredning ytre miljø ved Langstein steinbrudd. Støysonkartet viser at støyen sprer seg nordover og sørover. Deler av det kartlagte friluftsområdet nord for planområdet vil rammes av støy fra driften. Gul støysoner breder seg 450 meter ut fra støykildene. Ifølge støyberegningen er det ikke mulig å skjerme støyutbredelsen nordover fordi støyen vil bre seg over eventuelle skjærmer mot høyereliggende terreng.

Driften av masseuttaket skal forholde seg til de fastsatte driftstider nedfelt i planbestemmelsene. Det oppgis at steinbruddet vil ha en prosjektbasert bemanning med mobilt produksjonsutstyr, som jobber intensivt en eller to perioder i året, avløst av rolige perioder der det kun foregår opplasting og utkjøring. Det må påregnes at produksjonen vil være intensiv under E6-utbyggingen, men i denne perioden vil de omkringliggende friluftsområdene likevel være utsatt for støy.

RISIKO OG SÅRBARHET

Konsekvensvurdering for tema geologi/geoteknikk

Løsmasseskred

Planområdet ligger over marin grense, med unntak av en liten del mot vest som ligger under. Det er registrert marine avsetninger helt i vest i planområdet som strekker seg i et belte videre vestover utenfor planområdet. Disse løsmassene kan potensielt påvirkes av rystelser fra sprenging i masseuttaket.

Det er derfor gjort grunnundersøkelser, som viser stabile masser rundt bygningene på gårdsbruk (Langsteinvegen 409 og 411/413) og indikasjoner på leire med sprøbruddsegenskaper. Ifølge ROS-analyse vedlagt planforslaget er det vurdert å være lav sannsynlighet for løsmasseskred, da det er forventet at rystelsene avtar i styrke mot de marine avsetningene. For å redusere risikoen for at rystelser fra sprenging skal øke skredfaren er det stilt krav om rystelsesmåler og overholdelse av en grenseverdi.

Vedlegg nr. 7 Geoteknisk vurderingsnotat, konkluderer med at det planlagte masseuttaket kan etableres som planlagt under følgende forutsetninger:

- At det sikres at myra ikke dreneres under driften av masseuttaket.
- Det skal etableres en rystelsesmåler ved gårdstunet vest for planområdet. Resultat fra denne skal være dimensjonerende med tanke på størrelse av salver under sprenging.
- Plan for uttak av masser må være slik at sprenging gjennomføres uten fare for liv og helse på bilveg eller i nærliggende bolighus.

Disse tre punktene er ivarettatt i planforslaget gjennom planbestemmelser.

Steinskred/-sprang

Jf. NVEs temakart skredhendelser er det registrert steinsprang/steinskred i utvinningsområdet og ved fylkesvegen. Det kan heller ikke utelukkes at det oppstår jord-, steinskred eller steinsprang i forbindelse med drift av steinbrudd.

Ferdsel i marka overfor bruddkant er svært begrenset, men det kan forekomme. Det etterlates høye fjellskjæringer mot sør og vest som kan utgjøre fallrisiko og steinsprangfare.

Gode HMS-rutiner må være på plass for å trygge arbeidere i steinbruddet.

Fjellmassen oppgis å være stabil, det er liten ferdsel i området og det er satt krav om sikringsgjerdene innenfor område for masseuttak. Kommunedirektøren konkluderer med at planforslaget har tilstrekkelig sikringstiltak.

Flomfare og endring av nedbørsfelt

Området er avgrenset mot øst og nord av Langsteinelva. Elva ligger i en dyp elvedal, og har begrenset flomsone. NVE sitt faresonekart viser at aktsomhetssonen rekker inn på fylkesvegen øst for uttaksområde BAA2. Denne delen av uttaksområdet skal ikke senkes

like mye som område BAA1, da det skal følge høyden på fylkesvegen. Område BAA2 skal først utvinnes etter at det større området BAA1 er utvinnet, og det er stilt krav om at området skal være istandsatt iht. landskapsplan senest 5 år etter endt drift. Ifølge landskapsplanen skal terrenget mot fylkesvegen bygges opp igjen med løsmassevoll. Dette vil skjerme masseuttaket mot en eventuell elveflom.

Avdekking av 66,5 daa skogbunn og planering i steinuttak vil redusere infiltrasjonen av nedbør i området og øke vannmengden ut av området ved ekstremnedbør. Fra tiltaksområdet ligger det flere stikkrenner under fylkesvegen som leder overvann til Langsteinelva. Tiltaket vil medføre økt flomvann til nærmeste stikkrenne under fylkesvegen, som risikerer å gå tett. Da vil overvannet følge fylkesvegen.

Myrområdet i sør får noe redusert tilsigsområde som følge av tiltaket, og det er mulig at det vil føre til lavere vannstand i bekken. Samtidig kan det forventes at økte fremtidige nedbørsmengder vil føre til høyere vannstand. Bekken renner i rør under fylkesvegen og ut i Langsteinelva.

Kommunedirektøren anbefaler at det vurderes om stikkrenner under fylkesvegen skal byttes ut med nye med større dimensjon.

VERN OG BEVARING

Naturmangfold

Planer som påvirker naturområder, skal alltid vurderes etter naturmangfoldloven §§ 8-12. Det er planmyndigheten som har ansvaret for at hensynet til naturmangfoldet blir ivaretatt.

Det er utarbeidet en konsekvensutredning med vurdering av konsekvenser for naturmangfold, se vedlegg nr. 5.

Det er ikke registrert naturtyper i planområdet. Den rødlistede lavarten gubbeskjegg (NT) er registrert flere steder like sør for planområdet. Her fungerer den eldre delen av skogen som leveområde og spredningsfaktor for lavarten. 100 meter nord for planområdet ligger et økologisk funksjonsområde for spettefugl.

Fra planområdet renner en mindre bekk fra myra og ut i Langsteinelva. Den ligger i rør under vegen. Bekken vurderes å være en flombekk som trolig ikke er årssikker.

Dersom kulvertutløp senkes med ca. to meter kan det være mulighet for fiskeoppgang og gyting. Produksjonspotensialet i bekken vurderes likevel å være svært liten. Det vurderes dermed å ikke være grunnlag for å kreve at kulverten skal senkes, men dersom den likevel skal byttes ut/flyttes/endres kan dette være et godt tiltak for å forbedre forholdene for fiskebestanden i Langsteinelva.

I konsekvensutredningen er det vurdert at det må opprettes en kantsone mellom myr og uttaksområdet for å opprettholde tilsig fra nordsiden av myra. Noe tilsig kommer også fra den høyereliggende myra i vest, og denne bør derfor også bevares. Planforslaget har tatt hensyn til dette, og regulerer begge myrområdene til LNFR-område med hensynssone bevaring naturmiljø. Det er sikret i planbestemmelsene at bruddkant mot myrområdet skal avsluttes på terrenghøyde høyere enn myrdraget, for å sikre terskel mellom masseuttaket og myr. Slik opprettholdes noe av tilsigsområdet til myra, selv om noe går tapt. Terskelen skal også hindre at myra dreneres ned i steinbruddet.

Etter endt drift skal området tilbakeføres til LNFR-område, og de opprinnelige toppmassene skal gjenbrukes, overgjødsles og tilsås med stedegen vegetasjon.

Konsekvensutredningen vurderer verdiene for naturmangfold å være middels, og etter samlet vurdering av registrerte naturverdier gis tiltaket noe miljøskade.

Naturmangfoldloven § 8-9: Totalt sett vurderes kunnskapsgrunnlaget å være godt nok til å vurdere konsekvensene av masseuttaket. Området vurderes også å være godt nok kartlagt til å fange opp verdier, og det er derfor ikke funnet grunn til å ta i bruk føre-var-prinsippet.

Det er ikke registrert fremmede arter i planområdet.

Jordvern

Det er ikke dyrka mark innenfor planområdet.

Kulturminner

Det er ikke registrert kulturminner innenfor planområdet.

KLIMA, HELSE OG MILJØ

Forurensning

Det er i planbestemmelsene satt krav om håndtering av forurensning.

Med kombinasjonen østavind, tørt vær og høy aktivitet på maskiner, kan gårdstunet til grunneieren vest for masseuttaket oppleve nedfallsstøv. Nedfallsstøv vil også berøre omkringliggende utmark og kan havne i vassdrag. Partikkelforurensning i avrenning vurderes som en større kilde til forurensning enn nedfallsstøv som legger seg på vegetasjon.

Det skal gjennomføres støvdempende tiltak i tørre perioder med mye støvflukt. Aktuelle tiltak kan være vanning av massehauger og veger, kalking og vasking av hjul.

Det skal etableres et sedimentasjonsbasseng innenfor bestemmelsesområde #1, som skal samle opp og rense avrenning fra planområdet før det slippes ut til Langsteinelva. Sedimentasjonsbassenget skal jevnlig vedlikeholdes og tømmes for å sikre optimal funksjon.

Det skal settes i gang et overvåkingsprogram nedstrøms Langsteinselva med prøvetaking før masseuttak startes. Deretter skal det gjøres kontrollmåling 1 gang årlig. Ved forhøyede verdier av forurensning, skal man ettergå renseanlegg, rutiner forbedres og eventuelt nye avbøtende tiltak iverksettes.

Det er sikret i planbestemmelsene at olje, kjemikalier og andre forurensende stoffer skal oppbevares utilgjengelig for uvedkommende og med sikringstiltak for å unngå utslipp/lekkasje til omgivelsene.

Støy

Støy fra virksomheten skal forholde seg til grenseverdier gitt i Miljøverndepartementets retningslinje T-1442. Sprenging skal varsles særskilt. Det er angitt driftstider for steinbruddet, herunder når det er tillatt med sprenging.

Det er utarbeidet en støyberegning for planforslaget, som inngår i vedlegg 8 Utredning ytre miljø ved Langstein steinbrudd.

Støysonekartet viser at støyen sprer seg nordover og sørover. Gul støysone brer seg 450 meter ut fra støykildene. Ifølge støyberegningen er det ikke mulig å skjerme

støyutbredelsen nordover fordi støyen vil bre seg over eventuelle skjermer mot høyereliggende terreng.

Utformingen av bruddet skjermer effektivt støyutbredelse mot øst og vest, og de to nærmeste bolighusene (adresse Langsteinvegen 411/413 og 409) kommer godt under grenseverdien på L_{den} 50 dBA.

Konklusjon

Samlet sett vurderes området å være godt egnet til masseuttak/steinbrudd. Prøver viser at det er høy kvalitet på byggeråstoffet, og det ligger i et område med lav konfliktgrad. Det er svært kort avstand for frakt av masser til utbygging av ny E6, og det er lang avstand til nærmeste alternative tilbydere av byggeråstoff.

Med bakgrunn i vurderingen ovenfor anbefaler Kommunedirektøren at planforslag for detaljregulering av Langstein masseuttak, plan-id 5010, sendes på høring og legges ut til offentlig ettersyn.